

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego
zawierający
program realizacji doradztwa zawodowego
na rok szkolny 2022/2023

WSTĘP

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego jest to ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną), ma charakter planowych działań.

PODSTAWA PRAWNA

- Zajęcia z doradztwa zawodowego są organizowane na podstawie **ustawy - Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.**, gdzie system oświaty zapewnia w szczególności:
  - dostosowywanie kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy,
  - kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych; przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia,
  - warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego;

- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r.** w sprawie doradztwa zawodowego określa, na czym polega doradztwo zawodowe oraz jakie są jego cele na poszczególnych etapach edukacji, wyszczególniając:
  - preorientację zawodową dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego,
  - orientację zawodową dla klas I-VI szkół podstawowych,
  - działania w zakresie doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019r.** w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół nakłada obowiązek realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII szkoły podstawowej w wymiarze 10 godzin w całym okresie nauczania.

- §11 **rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r.** w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019 r.** w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

I. Założenia WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem będącym sekwencją decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy,
- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, zdolności), zainteresowania, umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości, czynniki emocjonalne, zdrowotne, a także wpływ otoczenia i aktywność własna,
- działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły,
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

II. Cele ogólne programu WSDZ

Celem preorientacji zawodowej w oddziałach przedszkolnych jest:

- wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu;
- kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania;
- pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci;
- stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

Celem orientacji zawodowej w klasach 1 - 3 jest:

- Wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy;

- Rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji;
- Stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach 4 - 6 jest:

- Poznawanie własnych zasobów;
- Zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy;
- Kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji;
- Stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach 7 – 8 jest:

- Przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów;
- Przekazanie informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

III. Doradztwo zawodowe jest realizowane

- **w klasach 1 - 6 SP** na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w świetlicy szkolnej,
- **w klasach 7-8 SP** na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego oraz na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego prowadzonego przez doradcę zawodowego w szkole.

IV. Adresaci działań

Działania związane z doradztwem zawodowym kierowane są do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

A. W ramach pracy z uczniami obejmuje:

- poznawanie siebie, zawodów, udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej.
- autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych.

- analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku pracy.
- indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły i zawodu. pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego.
- konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów. pomoc w wyborze i nabywaniu kwalifikacji zawodowych.
- pomoc w budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno-zawodowego.
- poruszanie się na rynku pracy.
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika,
- przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzamin, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, adaptacja do nowych warunków, bezrobocie
- rozwijanie postawy i umiejętności przedsiębiorczych poprzez prowadzone warsztaty,
- spotkania z przedstawicielami instytucji zewnętrznych w tym wizyty studyjne w zakładach
- pracy oraz spotkania na terenie szkoły z przedstawicielami różnych profesji.

B. W ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- spotkania dla rodziców służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci, prowadzone z udziałem instytucji zewnętrznych,
- włączanie rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów do działań informacyjnych szkoły,
- prezentowanie doświadczenia zawodowego z poszczególnych obszarów zawodowych,
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej, współpraca ze szkołami ponadpodstawowymi,
- gromadzenie, systematyczna aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej,
- przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy,
- konsultacje doradcze dla zainteresowanych rodziców i uczniów w umówionych terminach.

C. W ramach pracy z nauczycielami (radą pedagogiczną):

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły,
- określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej w ramach programu wychowawczo - profilaktycznego,
- współpraca z wychowawcami poszczególnych klas – organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych instytucji,
- organizacja działań wspierających rodziców w wyborze dalszej drogi edukacji ich dzieci.

- współpraca z pedagogiem i psychologiem szkolnym

V. Realizatorzy zadań

- Dyrektor szkoły
- Szkolny doradca zawodowy
- Pedagog szkolny
- Psycholog szkolny kl. 4-8
- Nauczyciele

W realizację zadań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, wychowawcy świetlicy, specjaliści oraz inne osoby zatrudnione w szkole.

Doradztwo zawodowe obejmuje spójne działania szkoły w zakresie pracy indywidualnej i grupowej z uczniami przy wsparciu i poradnictwie nauczycieli oraz zaangażowaniu rodziców. Działania mają charakter zaplanowany, systematyczny. Jest to zobowiązanie i wysiłek całej społeczności szkolnej, w której poszczególne grupy podejmują określone działania.

Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole podstawowej.

VI. Podmioty wspierające działania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego

Poradnia psychologiczno-pedagogiczna (PPP):

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
- prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
- tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym.

Ośrodki doskonalenia nauczycieli (ODN):

- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym,
- tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym,
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.

Biblioteki pedagogiczne:

- udostępnianie szkołom informacji o usługach doradczych w regionie, wydarzeniach, konferencjach i szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego;
- wspieranie nauczycieli-bibliotekarzy w pozyskiwaniu, gromadzeniu i udostępnianiu informacji edukacyjno-zawodowych;
- gromadzenie i udostępnianie doradcom zawodowym i nauczycielom publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- współorganizowanie wystaw i spotkań z zakresu doradztwa zawodowego.

Szkoły ponadpodstawowe (szkoły programowo wyższe):

- udzielanie osobom zainteresowanym informacji na temat oferty edukacyjnej i zawodowej oraz zasad rekrutacji, itp.;
- prowadzenie laboratoriów, wykładów i warsztatów, rozwijających zainteresowania uczniów;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym – szczególnie dla klas 7 i 8;
- organizowanie Dni Otwartych dla uczniów klas 7 i 8.

Centra kształcenia praktycznego (CKP):

- organizowanie dla uczniów lekcji zawodoznawczych;
- współorganizowanie konkursów zawodoznawczych;
- współorganizowanie przedsięwzięć o charakterze zawodoznawczym.

Cechy rzemiosł różnych i przedsiębiorczości, izby rzemieślnicze:

- udostępnianie informacji o organizacji praktycznej nauki zawodu w rzemiośle;
- organizowanie konkursów zawodoznawczych dla dzieci i młodzieży.

Pracodawcy:

- aranżowanie spotkań przedstawicieli firm z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych do firm i obserwacji zawodowych;
- przeprowadzanie wywiadów z przedstawicielami zawodów na temat specyfiki pracy w wybranym zawodzie lub na wybranym stanowisku pracy;
- sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową, bazę dydaktyczną szkoły.

Kuratoria oświaty, urzędy marszałkowskie, starostwa powiatowe, urzędy miast i gmin:

- tworzenie sieci doradców zawodowych;
- opracowywanie i wdrażanie programu zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa zawodowego
- powoływanie powiatowych lub gminnych koordynatorów ds. doradztwa zawodowego.

Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE):

- organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie dokumentów wspierających pracę doradcy zawodowego (programy, wzorcowe rozwiązania, e-zasoby);

Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych RP:

- organizowanie konferencji, szkoleń dla doradców zawodowych,
- organizowanie Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.

VII. Treści, formy i czas realizacji programu

Treści z zakresu doradztwa zawodowego będą realizowane w ciągu roku szkolnego na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, zastępstwach, zajęciach pozalekcyjnych oraz poza szkołą poprzez udział uczniów w wyjściach i wycieczkach, w spotkaniach i imprezach edukacyjnych związanych z wyborem szkoły średniej i poznawaniem zawodów.

Orientacja zawodowa i doradztwo zawodowe dla uczniów są realizowane:

- podczas zajęć związanych z doradztwem zawodowym, które wynikają z ramowych planów nauczania;
- podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami, prowadzonych przez specjalistów, nauczycieli i wychowawców – m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli),
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (jak np. szkolne targi edukacyjne, projekty edukacyjne, konkursy zawodoznawcze) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, w wizytach zawodoznawczych w zakładach pracy).

Formy działań realizowanych w ramach WSDZ, których adresatami mogą być uczniowie, rodzice, nauczyciele, środowisko lokalne (instytucje rynku pracy, zakłady pracy, i in.).

- **Poradnictwo grupowe** - zespołowe, warsztatowe sesje doradcze (zajęcia warsztatowe służące wyposażeniu młodzieży w zasób wiedzy i umiejętności dotyczących np. poszukiwania pracy, samozatrudnienia, umiejętności interpersonalnych, planowania kariery zawodowej i innych).
- **Rynek edukacyjny i pracy** - wizyty studyjne w szkołach ponadpodstawowych, obserwacje, wizyty w zakładach pracy, uczniowski wolontariat (spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy /promowanie dobrych wzorców/, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów /zgodnie ze specyfiką kierunków kształcenia w szkole/, spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców i stowarzyszeń pracodawców /praktyki zawodowe, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia/, targi pracy, targi edukacyjne, zakłady pracy, instytucje rynku pracy, Mobilne Centrum Kariery i inne).
- **Informacja edukacyjno – zawodowa** (gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej/o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych szkół ponadpodstawowych/. Wdrażanie do samodzielnego

pozyskiwania informacji (korzystanie z portali dotyczących rynku pracy, programów multimedialnych do samobadania, informatorów, ulotek, broszur, itp.).

- **Badania /diagnoza/ zapotrzebowania na działania doradcze przeprowadzone w szkole.**

Metody realizacji działań:

- praca w grupach klasowych,
- porady dla rodziców,
- przygotowanie ankiety dla uczniów,
- badania ankietowe dla uczniów i rodziców.

Sposoby realizacji działań doradczych

Działania doradcze realizowane są na zasadzie dobrowolności uczestnictwa w ramach:

- Lekcji wychowawczych i/lub warsztatów doradczych prowadzonych we wszystkich oddziałach klasowych.
- Zastępstw na lekcjach przedmiotowych.
- Wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych w szkołach ponadpodstawowych oraz zakładach pracy.

Ewaluacja

Ewaluacja WSDZ jest stałym elementem wdrażania działań doradczych w szkole, aby propozycje warsztatów były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej oraz wywiadów doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi dyrektorowi szkoły (radzie pedagogicznej) do zatwierdzenia pod koniec roku szkolnego

VIII. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-VI

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-III

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

IX. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach,
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

X. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z auto- analizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno - zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji;
- 2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę system edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

XI. Zadania z zakresu realizacji doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2022/2023

Zadanie	Metody i formy pracy	Odbiorcy	Realizator	Termin
POZNAWANIE SIEBIE				
1. Określenie przez ucznia własnych zainteresowań, umiejętność rozpoznania zainteresowań innych osób	Zajęcia lekcyjne, zajęcia dodatkowe, zajęcia świetlicowe	Uczniowie klas I-III	Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele w świetlicy, doradca zawodowy	Cały rok
2. Określenie przez ucznia własnych mocnych stron	Zajęcia lekcyjne, zajęcia świetlicowe		Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele w świetlicy	
3. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów	koła zainteresowań, zajęcia sportowe, projekty		wychowawcy, nauczyciele w świetlicy	Cały rok
4. Rozwijanie umiejętności emocjonalno- społecznych	Warsztaty i lekcje w ramach edukacji wczesnoszkolnej, zajęcia świetlicowe		Wychowawcy klas, pedagog, psycholog, nauczyciele w świetlicy	Według potrzeb
5. Umożliwienie prezentowania swoich zainteresowań i uzdolnień	Organizowanie konkursów, wystawy prac uczniowskich, imprezy szkolne		Uczniowie klas I-III	Nauczyciele, nauczyciele w świetlicy,
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
1. Zapoznanie z różnymi grupami zawodów, charakterystyka zawodów, przedstawienie	Zajęcia lekcyjne, gry i zabawy, odrywanie scenek, wycieczki,	Uczniowie klas I-III	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów,	Cały rok

ścieżki ich uzyskiwania oraz zapoznanie z podstawową specyfiką pracy w zawodach;	spotkania z przedstawicielami zawodów: <ul style="list-style-type: none"> • poznanie pracy aktora i reżysera w ramach Dnia Teatru • poznanie pracy leśnika • Spotkanie ze strażakiem 	Uczniowie klas I-III	nauczyciele w świetlicy	Marzec Maj Maj
			wychowawcy klas	
			wychowawcy klas wychowawcy klas	
2. Praca zawodowa i jej znaczenie w życiu człowieka;	Zajęcia lekcyjne, zajęcia świetlicowe		wychowawcy, nauczyciele w świetlicy	Według harmonogramu
3. Praca wszystkich ludzi jest ważna! Wskazanie znaczenia zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje uczeń;	Zajęcia lekcyjne, zajęcia świetlicowe		Wychowawcy	I semestr
RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
1. Kształtowanie potrzeby uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;	Zajęcia lekcyjne,	Uczniowie klas I-III	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Cały rok
2. Wskazywanie różnych źródeł wiedzy i korzystanie z nich przez ucznia.	Zajęcia lekcyjne, zajęcia świetlicowe, zajęcia biblioteczne		Wychowawcy, nauczyciele	Cały rok
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
1. Kim chciałbym być	Zajęcia lekcyjne, zajęcia świetlicowe	Uczniowie klas I-III	Wychowawcy	Według potrzeb

2. Planowanie jest ważne. Planowanie działań indywidualnych lub działań grupy ze wskazaniem czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;	Zajęcia lekcyjne, zajęcia świetlicowe, projekty, praca w grupach	Uczniowie klas I-III	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów	Cały rok
3. Wdrażanie do samodzielnego podejmowania decyzji przez ucznia w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą	Zajęcia lekcyjne, zajęcia świetlicowe		Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	II semestr
4. Upowszechnianie informacji zawodoznawczych	Tworzenie gablot informacyjnych	Cała społeczność	Doradca zawodowy, pedagog	Cały rok

Klasy 4-8

POZNAWANIE ZASOBÓW WŁASNYCH

Zadanie	Metody i formy pracy	Odbiorcy	Realizator	Termin
1. Określenie zainteresowań, uzdolnień i kompetencji ucznia	Ankieta, lekcje wychowawcze, zajęcia dodatkowe	Uczniowie klas IV-VIII	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, doradca zawodowy	Cały rok
2. Określenie mocnych stron ucznia i możliwości ich wykorzystania, uświadomienie wpływu stanu zdrowia na wykonywanie danego zawodu	Ankieta, lekcje wychowawcze, spotkania indywidualne, zajęcia grupowe		Wychowawcy, Specjaliści szkolni, Nauczyciele, Doradca zawodowy	I semestr
3. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów	Koła zainteresowań, Projekty, Koło sportowe,		Nauczyciele, Specjaliści, bibliotekarze	

4. Umożliwienie prezentowania swoich zainteresowań i uzdolnień wobec innych osób.	Organizowanie konkursów, wystawy prac uczniowskich, imprezy szkolne		Nauczyciele, Specjaliści, bibliotekarze	Cały rok/ zgodnie z harmonogramem konkursów i uroczystości
5. Zajęcia na temat technik uczenia się, autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem, zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne.	Warsztaty i lekcje wychowawcze	Uczniowie klas VII-VII	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog, doradca zawodowy	Według potrzeb
	Kwestionariusz „Style uczenia się”	Uczniowie klas VII-VIII	pedagog, psycholog, doradca zawodowy	Według potrzeb
	Warsztaty przed egzaminem „Moje mocne i słabe strony w radzeniu sobie ze stresem egzaminacyjnym”	Uczniowie klas VIII	Pedagog, psycholog	Marzec
6. Zachęcanie uczniów do aktywności społecznej	Działalność Samorządu Szkolnego, Szkolnego Koła Wolontariatu, PCK	Uczniowie klas I-VIII	Wyznaczeni nauczyciele, wychowawcy	Cały rok
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
1. Zapoznanie z różnymi grupami zawodów, charakterystyka zawodów, przedstawienie ścieżki ich uzyskiwania oraz zapoznanie z podstawową specyfiką pracy w zawodach;	Lekcje wychowawcze, spotkania z przedstawicielami zawodów, wycieczki do firm	Uczniowie klas IV-VIII	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, doradca zawodowy	Cały rok
2. Zajęcia na temat, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;	Lekcje wychowawcze, lekcje WDŻ, WOS		Wychowawcy, n-l WDŻ, n-l WOS,	I semestr

3. Czynniki wpływające na wybory zawodowe;	Lekcje wychowawcze		Wychowawcy, pedagog, psycholog	I semestr
4. Zajęcia na temat roli pieniądza we współczesnym świecie i jego związku z pracą	Lekcje wychowawcze, lekcje WDŻ, WOS		Wychowawcy, n-1 WDŻ, n-1 WOS	I semestr
RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
1. Kształtowanie potrzeby uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;	Lekcje wychowawcze, lekcje przedmiotowe, pogadanki	Uczniowie klas IV-VIII	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	Cały rok
2. Wskazywanie różnych źródeł wiedzy i korzystanie z nich przez ucznia.	Lekcje przedmiotowe, Zajęcia świetlicowe Zajęcia dodatkowe, Projekty, wycieczki		Nauczyciele	Cały rok
3. Współpraca nauczycieli, wychowawców i specjalistów szkolnych, rodziców.	Wymiana doświadczeń, udział w szkoleniach	Nauczyciele rodzice	Nauczyciele, PPP, ORE, CDN	Według potrzeb
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH				
1. Udzielanie uczniom i ich rodzicom porad i konsultacji związanych z wytyczaniem celów edukacyjnych i wyborem kierunku dalszego kształcenia.	Zajęcia grupowe i spotkania indywidualne z doradcą, lekcje wychowawcze, rozmowy z pedagogiem, dni otwarte - konsultacje dla rodziców	Uczniowie klas IV-VIII; rodzice	Wychowawcy, n-le przedmiotów, doradca zawodowy, pedagog	Według potrzeb

2. Planowanie jest ważne. Planowanie działań indywidualnych lub działań grupy ze wskazaniem czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;	Lekcje wychowawcze, lekcje przedmiotowe, konsultacje z pedagogiem	Uczniowie klas IV-VIII	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog	Cały rok
3. Wdrażanie do samodzielnego podejmowanie decyzji przez ucznia w sprawach związanych z jego dalszą edukacją.	Przedstawienie oferty szkół ponadpodstawowych i kryteriów przyjęć oraz sposobów logowania do wybranych szkół; Udział uczniów w Dniach Otwartych Szkół Ponadpodstawowych	Uczniowie klas VIII	Wychowawcy, Doradca zawodowy, pedagog	II semestr
4. Kształtowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej	Zajęcia z doradcą zawodowym	Uczniowie klas VII-VIII	Doradca zawodowy	Cały rok
	Ankieta -rozpoznanie potrzeb uczniów związanych z wyborem dalszej drogi edukacyjnej	Uczniowie klas VIII	doradca zawodowy, pedagog, wychowawcy kl. 8	Październik
	Udział uczniów w targach edukacyjnych	Uczniowie klas VIII	Wychowawcy	Marzec/kwiecień
	Ankieta ewaluacyjna		wychowawcy, pedagog szkolny doradca zawodowy	Maj/czerwiec
5. Upowszechnianie informacji zawodoznawczych	Tworzenie gablot informacyjnych,	Cała społeczność	pedagog, doradca zawodowy	Cały rok